

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor: un șir peti 2 lei pentru o dată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Solemnitatea dela Alba-Iulia

Sfințirea bisericii Încoronării

Dacăș fi fost dintre ceice au căutat să talmăcească însemnătatea zilei, în care s'a sfințit biserica neamului și a încoronării, aș fi început cu semnificativele cuvinte ce se cântă la Înviere: «Aceasta este ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa». Căci zi de mare bucurie a fost Dumineca trecută, care a întrunit în glorioasa cetate a lui Mihai Viteazul pe reprezentanții bisericii ortodoxe din România întregită, pe ocârmuitorii statului și un însemnat număr de cetățeni.

Bălgradul îi aștepta, împodobit cu steagurile biruinții.

Parcă și cerul își mărise strălucirea seninului său — în ziua Luminii.

Sosirea în Alba-Iulia

I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* împreună cu P. S. Sa *Bartolomei* al Râmnicului și suita P. S. Lor amintite în numărul trecut al ziarului nostru au ajuns în Alba-Iulia Sâmbătă dim., la ora 9 a. m. La gară frumos pavoazată așteptau pe înalții oaspeți șefii tuturor autorităților civile și militare din localitate precum și un numeros și select public. Primarul *Dr. Sava* întâmpină pe înalții prelați cu o frumoasă cuvântare în care relevă însemnătatea actului venirii P. S. Lor în cetatea lui Mihai. Răspunde emoționat și plin de avânt I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* și în atmosfera de însuflețire trezită de cuvintele lui, cei prezenți se îndreaptă spre oraș, la biserica noastră din Alba-Iulia oraș. Înalții prelați sunt primiți la ușa bisericii de prot. I. Teculescu cu frumoase cuvinte.

După sărutarea crucii și evangheliei I. P. S. Lor intră în biserică, unde se oficiază un scurt serviciu divin.

I. P. S. Sa mitropolitul *Basarabiei Gurie* sosește la ora 11 iar P. S. Sa episcopul Clujului *Nicolae* la ora 3 fiind întâmpinați în acelaș mod solemn cu care au fost întâmpinați prelații sosiți dela Sibiu.

Întreg orașul a îmbrăcat haină de sărbătoare, stradele frumoase și pe fiecare casă e arborat mândrul nostru stindard național.

Autoritățile acestui oraș în frunte cu prefectul județului *Dr. Velican* și primarul *Dr. Sava* sunt neobosiți întru a face pregătirile necesare pentru praznicul mare al încoronării. Observați afișat apelul primarului *Dr. Sava* în care se spune, că cu ocaziunea celei mai mari sărbători a neamului românesc, cu ocaziunea Încoronării Suveranilor noștri a I. Rege al României-Mari, sunt datori a-și arăta toată dragostea față de acest mare act și că sunt demni de a fi cetățenii istoricului oraș de Încoronare Alba-Iulia, prin aceea, că față de oaspeții cei vom avea din acest prilej, ne vom arăta cu cea mai mare dragoste și bunăvoință.

Este deja în oraș șeful siguranței din București *Dl Romul Voinescu* și șeful siguranței

din Arad *dI Ovidiu Gritta* fiul acestor locuri istorice, fost primul căpitan după unire în Alba-Iulia.

Recepțiunea

La ora 11 a. m. au avut loc recepțiunile în sala primăriei. S'au prezentat înaintea I. P. S. Sale mitropolitului *Nicolae*, fiind de față și I. P. S. Sa arhiepiscopul *Gurie* și P. S. Sa episcopul *Bartolomei*, întâi preoțimea bisericii ortodoxe condusă de preotul *Băieșan* accentuând bucuria bisericii noastre de a avea în fruntea ei în aceste timpuri istorice pe I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae*, omul doririlor și aspirațiilor noastre. Ii dorește mulți ani de rodnică și bogată activitate.

Mulțumind I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae*, accentuează că unitatea națională ni a scos și biserica din greul de veacuri. Să cuvine deci ca inspirați din spiritul lui Mihai să ne înălțăm sufletele, lănd îndemn pentru binele bisericii, și patriei.

Deputațiunea bisericii gr.-catolice în care a luat parte și mireni condusă de protopopul *V. Urzică*, accentuând, că achierii celor două confesiuni: ortodoxe și gr.-catolică în timpuri grele și în timpuri însemnate pentru poporul românesc au mers mână în mână. Așa la 1792 (*Supplex libellus valahorum*) la marea adunare de pe câmpul libertății din 1848 etc. Și dacă greul l-am suportat împreună se cuvine ca și bucuriile să ne fie comune pentru că în toți bate aceeaș inimă românească. De aceea spune vorbitorul, luăm și noi cu plăcere parte la bucuria bisericii ortodoxe de a-și vedea ridicat noul sion în cetatea lui Mihai. Prezintă omagiile bisericii gr.-catolice I. P. Sf. nostru mitropolit.

I. P. S. Sa mulțumind accentuează, că acest sfânt locaș e zidit pe temelii moșilor și strămoșilor noștri. Poporul român dela Prut până la Tisa se roagă la fel, formând un front al sufletelor care a servit ca temelie la unitatea națională; și precum în trecut ne-am dus împreună durerile, se cuvine ca și azi împreună să ne bucurăm. Prin iubirea de neam să ne străduim a ne îndeplini marea misiune: creșterea sufletului românesc. Pentru că Mântuitorul în mijlocul popoului românesc nu s'a împărțit și cu cât ne vom încălzi mai tare de idealul lui, vom fi mai aproape unii de alții.

Deputația bisericii romano-catolice a fost condusă de canonicul *Dr. Balázs*, care relevând însemnătatea actului sfințirii bisericii, vorbește de încoronarea *M. Sale Regelui*, prin care se îndeplinește porunca lui Dumnezeu. «Toate stăpânirile sânt dela Dumnezeu». Dorește ca rugăciunile I. P. S. Sale să s'audă în ceruri, de unde să se reverse darurile Sale bogate asupra *M. S. Regelui* ca să poată conduce această țară la bine și fericire.

I. P. S. Sa mulțumind, accentuează că vine în numele evangheliei Domnului, care este comună tuturor, și cu cât ne vom apropia de culmile evangheliei, ne vom apropia și noi păstorii unii de alții. Poporul român și maghiar a trăit împreună multe veacuri și sânt avizați unul

la altul, găsind la oaltă puntea de trecere de a putea lucra reciproc pentru binele și fericirea lor. Noi nu ne gândim a deveni asupritorii conlocuitorilor noștri de altă naționalitate. Ne iubim cu toată puterea limba și legea, și respectăm pe conlocuitorii noștri cari își iubesc limba și legea în cari s'au născut. Am nădejde că actul încoronării *M. S. Regelui* nostru va fi o garanță pentru binele și fericirea popoarelor din această patrie fără deosebire. Vă doresc succese în conducerea turmei, pe calea evangheliei lui Hristos

A urmat apoi deputațiunea bisericii luterane condusă de *Adolf Klein*, a bisericii reformate condusă de preotul *Stefan Regény*, comunitatea israelită condusă de *David Henric*, primăria orașului condusă de *Dr. Sava*.

Tuturor deputațiilor I. P. S. Sa le-a răspuns cu cunoscuta i afabilitate.

În fine se prezintă corpul profesoral dela liceul «*Mihai Viteazul*» condus de directorul *Medrea*. Spune, că acest liceu e cel dintâi înființat în Ardeal după unire. Cere tot sprijinul și binecuvântarea arhierescă asupra lui.

I. P. S. Sa accentuează, că este o adevărată fericire să poți îndeplini opera de lumină a tinerelor generațiuni, acum când visul și aspirațiunile noastre sânt îndeplinite. Și eu, continuă I. P. S. Sa, am ieșit din rândul dascălilor și știu înțelege și aprecia munca ce desvoldați. Sufletul neamului este pus în mâinile fraților voastre. Să-l armați cu armele științei și virtuții. Duhul lui Mihai să vă povățuească în toate lucrările.

Privegherea.

La ora 4 după amiază s'a început în biserica din oraș serviciul divin premergător actului sfințirii bisericii, vecernia împreună cu litie și priveghere. A celebrat P. S. Sa episcopul Râmnicului *Bartolomei* asistat de protopopul I. Teculescu și *Dr. A. Crăciunescu*, de protodiaconul bisericii din Chișineu Ursachi și diaconul *G. Jurebiță*. I. P. S. Sa mitropolitul *Nicolae* a ocupat loc în tronul arhieresc, iar I. P. S. Sa arhiepiscopul *Gurie* și P. S. Sa episcopul *Nicolae* în scaunele următoare. Au cântat elevii seminarului nostru. Serviciul divin s'a terminat la ora 7 seara.

Sfințirea bisericii

Duminecă dimineața de pe la ora 7 au început să se adune lumea la biserica din oraș, de unde avea să pornească în procesiune religioasă.

Preoțimea împreună cu Arhierii s'au îmbrăcat în ornate strălucitoare. De aici la ora 8 au pornit spre cetate, unde este ridicată marea biserică catedrală, într'un impozant cortegiu. Înainte era corul mixt al școlii normale din Sibiu «*Andrei Șaguna*», apoi elevii seminariali; în tot parcursul dela biserică la cetate a cântat alternativ muzica militară și seminarul. După semnaristi urma preoțimea celebrantă și anume: protodiaconii: *P. Ursachi* și *I. Beleuță*, diaconii: *D. Antal* și *G. Jurebiță*, preoții *I. Dăncilă*, *V. Nistor*, *St. Morariu*, *I. Stanca*, *T. Pop*, *A. Istrate*, *P. Circo*, *L. Curea*, *Stoia Bobeș*, *N. Munteanu*, *J. Handa*, *I. Urșă*, *A. Băieșan*, *M. Morușca*, *I. Popa* și *C. Oancea* Protopopul: *Dr. Crăciunescu*, *T. Scorobeș*, *N. Borzeș*, *Dr. Stan*, *S. Medeanu*, *Gr. Pletosu*, *Dr. G. Proca* și *L. Triteanu*. După dansii urmau Prea Sfințitul *Nicolae* și *Bartolomei* și în fine Înalt Prea Sfințitul *Gurie* și *Nicolae*. După Înalt Prea Sfințitul urmau îndată

dnii miniștri Artur Văitoianu, C. Banu și Traian Moșoiu, dnii generali: Glodeanu, Nicolescu și Stavăr, secretarii generali: Dr. V. Ispir, Petrini și Popescu; șeful siguranței R. Voinescu, dir. gen. St. Brădișteanu, căpitanul orașului Arad Ovid Grita, C. Tomescu, secretarul consistoriului din Chișineu; senatorii: Dr. Mihali, Dr. Tripon, Ignat Mircea, dnii: N. Ioaniu, șef de cabinet, Dr. Al Fodor, ing. D. Marcu, căpitanii aviatori Savu și Ioanin, precum și întreaga inteligență a istoricului oraș în frunte cu muzica militară.

Pe un timp admirabil înaintăm încet, încet prin promenada orașului și începem să suim spre cetate.

Strada era quasi baricadată de localnici, cari au avut norocul să vadă această minune, ear fotografii așteptau pela răspântii și locuri mai ridicate. Un francez isteț, cu aparatul său, își tot schimba locul cu pași grăbiți pentru a putea cinematografia întreaga procesiune, căreia nu i-a lipsit nimic din strălucirea cuvenită.

Sufletele noastre sânt cuprinse de o adâncă emoție când trecem pe sub prima poartă a cetății în vârful căreia într-o întunecoasă chilie a fost ținut în lanțuri martirul neamului Horia. Incepe să se zărească împunătoarea clopotniță și maiestoașa biserică catedrală.

Ajunși la ușa bisericii se începe serviciul divin. P. Sfinții citește paremiile. Urmează înconjurarea bisericii carea se dezvoltă în mod impozant. Pornind dela ușa principală ne oprim în dosul altarului. I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae citește evanghelia «mărturisirea învățăcelilor: *«Tu ești Hristos fiul lui Dumnezeu cel viu»*, face de astădată adâncă impresie, căci dreapta mărturisire a credinței în divinitatea lui Isus e piatra cea din unghiu pe care Hristos a întemeiat biserică sa. Cântăreții intonează «Mărire Ție Doamne, Mărire Ție», I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae face cruce pe zid cu sfântul mir, rostind cuvintele: *«Luminează-te, luminează-te noule Ierusalime»*. Convoiu se pornește. Corul cântă *«Incunjurăți popoarele Sionul și-l cuprindeți pe dânsul»*.

Ajunși în partea de miazăzi a bisericii I. P. S. Gurie citește a II-a evanghelie, face cu sf. mir crucea pe zid rostind: *«Luminează-te, etc.»*. Cântăreții intonează: Sfinților mucenici cari bine vă-ți nevoiți și cortegiul pornește din nou în armoniosul sunet al clopotelor catedralei. Ajunși în partea de miază-noapte a bisericii, P. Sfințitul Bartolomei citește a III-a evanghelie; face pe zid crucea cu sfântul mir, rostind formula: *«Luminează-te etc.»*. Ajunși din nou în fața ușei P. Sfințitul Nicolae face crucea pe cei doi stâlpi dela intrare. Clopotele încetează. I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae se postează la intrare unde după cunoscutele alocațiuni: *«Deschideți boieri porțile... că va intra împăratul măririi»*, cu puterea crucii pe care o ține în mână dreaptă despică porțile și intră între sunetele armonioase ale cântării: *«Luminează-te, lumi-*

uează-te noule Ierusalime, că a Domnului mărire peste tine a strălucit».

Soarele lucește intensiv prin ferești, aspectul sărbătorec se mărește.

Prea sfinții chiriari împreună cu preoțimea slujitoare intră în altar. Aici a culminat sfințirea în pregătirea sfântului prestol în mijlocul căruia era un loc rezervat pentru sfințele moaște. În o mică cutiuță ermetic închisă să așează sfințele moaște. Aceste sfințe reliquii învelite în vată se ung cu mir și se pun în cutiuță.

În gaura prestolului să pune întâi următorul act comemorativ scris pe hârtie de pergament:

«Cu vrerea Tatălui, prin dragostea Fiului și cu tainica lucrare a Duhului sfânt sfințitu-s'a biserica aceasta a Incoronării primului Rege al tuturor românilor, în ziua de 25 Septembrie st. v. anul mântuirii 1922 de către I. P. Sfințitul Nicolae, arhiepiscop de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodoxi din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, însoțit de I. P. Sfințitul Gurie, arhiepiscopul Chișineului și Hotinului, de Prea Sfințitul Vartolomei episcop al Râmnicului, Noului Severin și de P. Sf. Nicolae episcop al Vadului, Feleagului și Clujului. În al 8-lea an de glorioasă domnie a M. S. Regelui Ferdinand I și a soției sale M. S. Regina Maria, fiind prim ministru al Țării Ionel I. C. Brătianu, ministru al cultelor Constantin Banu, pretopop al Albei-Iulii Ion Teculescu și primar al orașului Dr. Aurel Sava».

Acest act a fost subscris de toți P. Sf. chiriari, de dnii miniștri, de dnii secretari generali și de suitele lor.

Peste act așează I. P. Sfințitul cutia cu sfințele moaște exclamând: *«Veșnica pomenire ctitorilor sfintei bisericii acesteia și rugăciunea:*

«Doamne, Dumnezeu nostru, carele această mărire ai dăruit sfinților mucenici, celorce au pătimit pentru tine, ca să se samine în tot pământul moaștele lor întru sfințele tale case și roduri de tămăduiri să răsără; însuși stăpâne, ceta ce ești dătător a toate bunătățile, pentru rugăciunile sfinților, ale căror moaște bine ai voit să se așeze întru cinstita casa ta aceasta: învrednicește ne pe noi fără de osândă să-ți aducem jertfa întrânsa jertfa cea fără de sânge, și ne dăruiește nouă toate cererile cele spre mântuire dând răsplătire și celor dintrânsa cari au pătimit pentru sfânt numele Tău, ca să se facă minuni printrânsii spre a noastră mântuire. Că

a ta este împărăția și puterea și mărirea a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin».

Peste cutiuță să varsă mastixul încălzit și compus din ceară, tămâie, smirnă, alois, ladanon și multe alte miresme; gaura se astupă cu ciment.

Prestolul se acopere apoi cu un capac mare de lemn. I. P. S. Sa varsă peste prestol miresme parfumate rostind psalmii, «stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți, spăla-mă-vei și mai vărtos decât zăpada mă voi albi» etc., iar preoții spală prestolul cu bureți și ștergere nouă.

Se unge apoi cu mir și unt de lemn. În colțuri se așează sfinții evangheliști: Matei, Marcu, Luca și Ioan. Preoții aduc veșmântul cel alb de pânză și-l pun peste prestol. I. P. S. Sa însoțește lucrarea lor cu cuvintele: *«Imbracă-ți Țaria ta Sioane, ear tu Ierusalime, cetate sfântă, îmbracă mărirea ta»* etc. Capetele acoperimântului au sfoare lungi, cari se încing în jurul piedestalului și la urmă se înnoadă în formă de cruce. Deasupra se așează sfântul antimis, sf. chivot, evanghelia, lumini, cruci și toate cele de lipsă. I. P. S. Sa: *«Domnul s'a împărățit, întru podoabă s'a îmbrăcat; îmbrăcatu-s'a Domnul întru putere și s'a încins»*. Cetitorul, din psalm 92: *«... Gata este scaunul tău de atuncea, din veac tu ești... Casei tale se cuvine sfințenie Doamne, întru lungime de zile»* etc.

P. S. Sa Bartolomei unge apoi cu sf. mir interiorul bisericii, îl stropește cu apă sfințită.

Urmează sfânta liturghie cu aceeași solemnitate. Răspunsurile liturgice le dă cu toată preciziunea corul mixt al școlii noastre normale condus de profesorul T. Popovici Anșambul acestor răspunsuri ne-a dat un adevărat concert bisericesc.

În decursul sfintei liturghii I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a hirononit întru presbiter pe protodiaconul bisericii noastre catedrale Ilie Beleanu, profesor seminarial; ear P. S. Sa episcopul Bartolomei, întru diacon pe clericul Ștefan Florescu.

La finea sfintei liturghii I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a rostit cu cunoscuta i eloquență o solemnă cuvântare ascultată cu multă atențiune de cei prezenți, (o vom publica în un viitor număr).

Ceasul arăta ora 1 și jumătate, când s'a terminat serviciul divin în biserica catedrală cea nouă din cetatea lui Mihai.

Banchetul

La ora 2 a avut loc banchetul în sala din parcul orașului. Au luat parte peste 100 de persoane. La șampanie a luat cuvântul I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae, ridicând un frumos toast în sănătatea M. S. Regelui nostru Ferdinand. La propunerea I. P. S. Sale s'a expedit M. Sale următoarea telegramă:

FOIȘOARA

Andrei Bârseanu

de I. U. Soricu
(Sfârșit)

«Pe-al nostru steag e scris unire,

Unire'n cuget și'n simțiri» — va spune poezia lui, repetând cuvintele lui Murășanu. Și după această afirmare va eși la iveală în strofa următoare dascălul, care punând de o parte goarna care chiamă, trezește și aprinde sufletele, va da lămuririle celor cari au nevoie de ele și cari trebuie să și le întipărească în sufletul lor cu căldura muzicii lui Porumbescu:

Acela'n luptă grea se teme
Ce singur e-rătăcitor.
Ear noi uniți în orice vreme
Vom fi, vom fi învingători.

Conștient de răul ce ne scurmă și amenință să ne doboare, cunoscând leacul tămăduitor, el îl va spune neamului său, recomandându-l cu aceeași căldură a dascălului care și dă seamă de valoarea rodului seminței aruncate de dânsul în pământul bun din sufletele celor cărora li se adresează:

Cu armele științei
Inarmă-ți mintea ta,
Ea singură române
De chin te va scăpa!

Ce este în aceste versuri decât sfatul dascălului care vede că împrejurările politice

nefiind prielnice neamului său, există un alt domeniu, o altă împărăție, în care vremelnicii stăpâni nu mai pot dispune și nu mai pot teroriza, unde domnește adevărul, unde favoritismul n'are ce căuta, unde exploatarea din partea forței brutale este streină, unde renegarea este disprețuită: Este împărăția culturii și a științei. Stăpâni pe această împărăție, suarilele puse de dușmani în calea noastră se vor surpa ușor, lanțurile se vor fărâma, norii grei se vor sparge și soarele libertății va răsări strălucitor pentru aceia despre cari lira lui cântă:

Cufundat în întuneric
Greu gemea un brav popor!
Noapte grea-i era trecutul,
Viitorul negru nor.

Și în adevăr, numai grație înarmării cu armele științei trecutul a fost desgroat, de acolo din studiul stăruitor a răsărit mândria cu originea noastră, argumentele tari ale aspirațiilor noastre și Țaria jertfei care ne-a adus la limanul pe care nu-l știm prețui în de-ajuns.

E dascăl Andrei Bârseanu în munca ce o depune pentru aranjarea colecției de poezii populare pe cari le recomandă străinătății ca mărgăritare ale sufletului unui neam oropsit și le pune la îndemâna cetitorilor de carte românească, isvor de cunoaștere a sufletului, isvor de mândrie cu puterea de intruchipare a frumosului. Dacă Andrei Bârseanu n'ar fi lucrat în domeniul frumosului nimica decât aranjarea acelor nemuritoare «Doine și Strigături din Ardeal» și el ar fi rămas în literatura noastră, ca primul ce și-a dat osteneala să aleagă din comoara bogată a sufletului românilor ardeleni

acele accente de duioșie, de francheț, de dragoste de viață ce respiră din întreaga colecție studată cu atât entuziasm de Ion Urban Iarnik.

Opera lui de căpetenie în domeniul cercetărilor trecutului este opera aceluiaș dascăl care prin studiul lui vrea să dea generațiilor ce vor veni o pildă strălucită de binecuvântată năzuință spre lumină a înaintașilor, cari nepuțând duce ei o viață senină din punct de vedere național, jertfesc totul spre a ridica școli, din cari să iasă părtașii adevăratei vieți naționale. Istoria școlilor românești din Brașov, acest focar de cultură și simțire românească este opera care chiamă, care indeamna și care dă pildele strălucite ale bătrânilor pentru tineretul ce ușor ar putea fi ispitit de preocupări deșerte, nevrednice pentru viața noastră ca neam.

La aceste școli din Brașov de altfel s'a desfășurat întreaga lui activitate didactică, plină de bogate rezultate, cari i-au asigurat stima și recunoștința din partea celor luminați prin cuvântul și îndemnul lui, și i-au dus în lumea românească fama de neîntrecut maestru în expunerea diferitelor chestiuni, de un educator cum puțini au chiar și neamurile cu o cultură mai veche, cu tradiții înrădăcinate de muncă pe terenul instrucției publice. Aici pe acest tărâm al muncii altruiste, ce-și găsește mulțumirea în supravegherea de fiecare zi a desvoltării și îmbogățirii sufletului tineretului, și-a adunat Andrei Bârseanu zi cu zi, cias cu cias frunzele de luare, una câte una, până când anii și generațiile recunoscătoare crescute în școala, la care el a propovăduit, i-au alcătuit din ele coroana

Sfințind în ziua de astăzi biserica încoronării din Alba Iulia cu împreună lucrare a I. P. S. Sale Gurie, arhiepiscopul Basarabiei, a P. S. Sale Bartolomei, episcop de Râmnic și Noul Severin și a P. S. Sale Nicolae, episcopul Vadului, Feleagului și Clujului, în prezența dlui General Arthur Văitoianu, ministru de interne, a dlui Constantin Banu, ministru cultelor, a dlui General Traian Moșoiu, ministru comunicațiilor, gândul nostru recunoșcător se în dreaptă către Maiestatea Voastră, rugându-o să binevoiască a primi omagiile noastre și expresiunea profundului nostru devotament. Rugăm cerul, ca prin actul încoronării ce se va săvârși în această biserică să coboare darurile Sale asupra Maiestății Voastre, asupra Maiestății Sale Reginei, asupra în tregii noastre Dinastii și asupra scumpei noastre patrii.

Di ministru Văitoianu a ridicat paharul pentru prosperarea bisericii și a ierarhilor ei; dl Dr. Mahali pentru armată, dl Dr. Tripon pentru consolidarea și întărirea patriei. Cu acestea banchetul a luat sfârșit la ora 3 și jumătate.

Terminând acest fugitiv raport al nostru despre sfințirea locașului celui nou în care Dumnezeu viitoare se va încorona M. Sa gloriosul nostru Rege și slăvita Sa soție Regina, nu putem să nu amintim, că biserica este construită în stilul mănăstirilor românești: la mijloc e biserica, în față clopotnița, în fund clădirile legate pe aripi cu două coridoare ce se unesc în față clopotniței formând astfel un dreptunghi cu biserica în mijloc.

Aripa dreaptă e destinată unui muzeu istoric, iar aripa stângă reședinței regale.

Sub clopotniță, un arc cu deschidere largă, servește de intrare principală, pe latura opusă a dreptunghiului, o altă deschidere, e poarta care permite accesul la sala de festivități.

Catedrala lucrată în stil neobizantin, un juvaer arhitectonic, e o operă de artă în care frumosul se întâlnește peste tot.

Interiorul lucrat cu foarte multă îngrijire, și cu un deosebit gust, este opera pictorului Costin Petrescu.

Pictura frescă în stil bizantin de o bogăție rară, încadrată de panourile în care sânt portretele sfinților cu reproducerea dulce și caldă a trăsăturilor feței, cu moliciunea ce dă viață și suflet întregii opere.

Tâmpla, sculptură fină, bogat și cu gust aurită, în armonie perfectă cu restul interiorului dă viață cupolei principale.

Frumosul răsare de peste tot, arta se manifestă în toată splendoarea ei.

În spatele catedralei este «Sala de festivități».

frumoasă pe care cel mai înalt institut de cultură ce-i avem, Academia Română, i-a așezat-o pe frunte și i-a făcut loc între nemuritorii ei. Acest fapt însă nu i-a luat calitatea de dascăl, pe care el și-a manifestat-o cu tenacitate până în ultimele zile ale vieții lui. El a rămas dascăl și nu pe academician îl pomenim astăzi, ci pe dascălul care s'a istovit ani îndelungați, s'a cheltuit pe sine ca să îmbogățească în cunoștințe și în caracter tineretul cărui i-a fost dat să înfrunte vijelia, pe care o cunoaștem și care a avut partea de a se bucura de cel mai sfânt și mai scump triumf. Sărbătorim amintirea lui, căci avem datoria de a ne întoarce cu prinos de recunoștință față de toți aceia cari au veghiat la creșterea fiilor neamului nostru, cari i-au armat cu armele științei și ale caracterului în lupta cea grea și spinoasă a vieții. Este de datoria noastră de a ne aminti cu recunoștință de toți aceia cari prin munca lor, prin prudența și tactul lor, au știut să se impună nu numai conaționalilor, ci și străinilor. Spre nenorocul nostru asemenea personalități avem foarte puține, căci puține nume ale noastre au trecut dincolo de barierele vieții noastre sărace în manifestări de ordin superior.

Între aceștia Andrei Bârseanu este cel dintâi care prin atitudinea lui a știut să cuce rească nu numai inimile și dragostea elevilor săi, ci și o deosebită considerație din partea personalităților culturale ale popoarelor cu cari împreună locuim pe acest pământ binecuvântat al Ardealului, al acelui Ardeal, care i-a inspirat motivele celor mai de căpetenie bucăți ale sale:

Eșind din curtea catedralei pe poarta dela intrarea secundară, treci o stradă și intri în această sală.

Două rânduri de coloane de marmoră străjuesc de-alungul sălei, pereții laterali încărcăți cu bogate picturi în fresco. Pereții din față sânt decorați: unul cu portretele domnitorilor și regilor țării, celalalt cu portretele marilor protoganiști ai unificării.

În această sală va fi recepția de onoare.

Programul serbărilor încoronării M.M. LL. Regelui și Reginei României Ziua I-a La Alba-Iulia

Ora 9-15. Descinderea din trenul regal a M.M. LL. Regelui și Reginei, A.A. LL. RR. Principele și Prințesa Moștenitori și ai Familiei Regale.

În gara Alba-Iulia se vor găsi: dl președinte al consiliului, dnii miniștri, președinții Corpurilor legiuitoare și dnii generali cari vor escorta călări cortegiul regal.

M.M. LL. vor fi întâmpinate de primarul orașului cu pâne și sare.

Familia regală, precum și dl președinte al consiliului, dnii miniștri și dnii președinți ai Corpurilor legiuitoare vor pleca în automobile la biserica din Alba-Iulia înainte de plecarea M.M. LL.

Plecarea cortegiului

Ora 9-30. Două plutoane din regimentul de escortă regală.

Mareșalul Curții regale.

M.M. LL. Regelui și Reginei în trăsura de gală, escortată de dnii ofițeri generali.

Principele și Prințesa moștenitori.

Două plutoane din regimentul 4 roșiori.

Sosirea cortegiului la biserica din Alba-Iulia

Ora 10. Persoanele invitate se vor afla în biserică la locurile indicate pe pian.

Președintele consiliului, dnii președinți ai Corpurilor legiuitoare vor aștepta pe M.M. LL. Regelui și Reginei în pridvorul bisericii.

I. P. S. Sa Mitropolitul primat va întâmpina pe M.M. LL. la intrarea bisericii în care va avea loc serviciul divin.

La eșirea din biserică, M.M. LL. Regele și Regina, însoțiți de înaltul cler și urmași de A.A. LL. Regale Principele și Prințesa moștenitori și de Familia regală, Principii străini, capii de misiuni, președintele consiliului, miniștrii, președinții Corpurilor legiuitoare și toate persoanele ce au asistat la serviciul religios, vor merge către baldachinul așezat în față clopotniței.

Frumos te-a mai împodobit
Părintele cersesc
Ardealul nostru mult iubit,
Scump leagăn pământesc.

Această stimă generală l'a ridicat la cel mai înalt grad la care aici în Ardeal putea ajunge un român în slujba culturii nației sale. A fost ales președinte al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, căreia i-a adus însemnate servicii prin felul cum a condus-o înainte de marele războiu, prin istețimea cu care a știut să o strecoare prin valurile ridicate de furtuna războiului, care a dat prilej dușmanilor, ca în numele ideii de stat unitar ungueresc să se năpustească asupra tuturor focarelor de cultură românească. A suferit și el zilele grele ale pribegiei în spre interiorul țării unguerești. Și când Justiția universală și-a rostit verdictul, când ziua cea mare a sărbătoarei celei drepte a sosit, s'a întors mai plin de vigoare și de avânt, punându-se și de astădată în fruntea tuturor mișcărilor cu caracter cultural. A organizat festivalurile și conductele cu cari am prezentat omagiile noastre celor ce s'au aruncat în fața morții ca să desrobească acest Ardeal. A fost sufletul tuturor manifestărilor bucuriei noastre după unirea tuturor celor de un sânge și de-o lege.

Dar și de data aceasta, în acești ani de adevărată reținere a acestei energii ce se cheltuse în cea mai frumoasă muncă: Aceea a luminării unui neam, sufletul lui de dascăl nu și-a găsit mulțumirea decât în munca la care fusese învățat și pe care, de n'ar fi iubit-o, n'ar fi avut nevoie să o reia, nu numai ca îndrep-

MM. LL. Regele și Regina vor lua ioc sub baldachin unde va avea loc încoronarea, după care patru crainici așezați în cele patru colțuri ale mulțimii din piață, vor citi proclamațiunea către popor.

Parlamentarii și invitații cari în timpul serviciului vor sta în aripa stângă a colonadelor (M) vor ieși în față clopotniței și vor lua loc în tribuna (B) din aceeași parte, iar invitații din biserică vor lua loc în cealaltă tribună (A) din față clopotniței.

MM. LL. Regele și Regina după terminarea serviciului divin vor merge la apartamentele regale, unde depun coroanele.

Ora 12. Dejun în sala Unirii și în sala Teatrului a persoanelor invitate și ospățul poporului.

Ora 14-30. M. S. Regele va trece trupele în revistă, însoțit de M. Sa Regina, A.A. LL. RR. Principele și Prințesa moștenitori, urmași de A.A. LL. RR. Principii români și străini, precum și de militari capi de misiuni și de atașaii militari străini călări.

După aceea M. S. Regele va primi defilarea în față tribunelor în care vor lua loc persoanele oficiale.

Plecarea trenului regal.

Principii străini, misiunile străine, dnii miniștri, detașamentele militare cu drapelul, invitații etc. vor părăsi Alba-Iulia după plecarea trenului regal, vor sosi însă la București înaintea acestui tren, conform itinerariului ce se va comunica ulterior.

Ziua II-a

La București

Ora 10. — Descinderea din trenul regal a M.M. LL. Regelui și Reginei, a A.A. LL. RR. Principele și Prințesa Moștenitori și a Familiei Regale, în gara Mogoșoaia, unde se vor găsi Principii străini, capii misiunilor străine, consiliul miniștrilor, dnii președinți ai Corpurilor legiuitoare, dnii generali și drapelul tuturor regimentelor.

Ora 10.15. — Plecarea cortegiului regal de la gara Mogoșoaia la mitropolie, trecând pe sub arcul de triumf, unde primarul capitalei în capul consiliului comunal, va prezenta M.M. LL. Regelui și Reginei pânea și sarea tradițională.

Cortegiul va fi format după cum urmează:

Un escadron din escorta regală, drapelul, M. S. Regele, A. S. R. Principele Moștenitor, A. S. R. Principele Nicolae, principii străini, capii militari ai misiunilor străine, generalii toți călări.

M. S. Regina, A. S. R. Prințesa Moștenitoare, Familia Regală, Prințesele străine în trăsuri de gală.

Două plutoane din escorta regală vor închide cortegiul.

tător al dascălilor mai tineri, ci efectiv, ca dascăl conferențiar la școala militară, care pregătește conducătorii oștilor ce ne garantează această nouă Românie atât de pizmută de vrășmași de tot felul.

Moartea, care nu cruță nimica, pare că și ea a avut respect de acest om, pentru care școala făcea parte din ființa lui însăși. I-a făcut cu toată cruzimea ei, concesiunea de a-l lăsa, să-și termine anul școlar și l'a dus din mijlocul nostru pe vreme de repaus școlar, când munca pe terenul instrucției este suspendată, când în salele de cursuri nu se mai aude freacă de glasurile de argint, nici cuvântul îndrumător al educatorului, când împrejurimile sânt văduvite de viața tină, plină de credință și avânt a tineretului dornic de lumină. Este înduioșătoare această coincidență, ca pe vreme de vacanță, când copiii și dascălii părăsesc școala și pornesc în călătorie de repaus nu de studii, el dascălul care se mândrea cu mai mulți elevi pregătiți de el pentru a servi cauza neamului nostru, să plece în călătoria cea lungă, de unde nu mai este întoarcere, unde pe el care n'a vrut să știe ce este repausul, — îl așteaptă acum repausul de veci.

Muncitori pe acelaș tărâm, pe care el a muncit și glorie și a câștigat, cuvine-se să ne întoarcem cu cinste către munca lui cea binefăcătoare și, cum la începutul noului an școlar, să ne gândim cu respect la binele pe care această muncă l-a săvârșit pentru neamul nostru.

Pe tot parcursul vor fi înșirate trupe și școalele.

Ora 12.30. — Sosirea la mitropolie, unde se vor găsi guvernul, miniștrii străini, președinții și vice-președinții senatului și Camerei și biourile, secretarii generali și înalții funcționari ai statului.

I. P. S. Sa mitropolitul primat va întâmpina pe MM. LL. Regele și Regina la intrarea în biserică.

Ora 13.15. — Formarea și plecarea cortegiului în aceeași ordine ca la sosire, la statuia lui Mihai Viteazul.

Ora 14. — Defilarea cortegiului istoric și primarilor din întreaga țară.

Ora 20. — Dineu de gală la palat.

Ziua III-a

Ora 10. Recepție la Palat a misiunilor străine.

Ora 11. Recepție la Palat a Corpului Diplomatic.

Ora 12. MM. LL. Regele și Regina, la Arenele Romane, primesc omagiul Primarilor.

Un primar vorbește în numele lor.

Ora 17. Recepție la palat a Corpurilor Constituite.

Ora 21. Reprezentație de gală Teatrul Național.

Focuri de artificii în București, iluminatii și retragere cu torțe în București și în toate orașele din țară în cele trei zile ale Incoronării.

În ajunul Incoronării dl președinte al Consiliului de Miniștri cu dl ministru de război, vor depune în Catedrala dela Alba-Iulia coroanele regale.

În ziua I-a Incoronării se vor oficia TeDeumuri la aceiași ore în toate orașele din țară și la toate bisericile de orice confesiune.

La ora 10.30 când MM. LL. vor fi încoronate la Alba-Iulia, vor suna toate clopotele la toate bisericile din țară.

În momentul Incoronării se vor trage 101 tunuri atât la Alba-Iulia cât și la București, precum și în toate orașele reședințe de județ.

La București se vor trage 101 tunuri și în ziua II-a în momentul trecerii MM. LL. Regelui și Reginei pe sub arcul de triumf. În același moment vor suna toate clopotele bisericilor din Capitală.

În ziua I-a a Incoronării se vor ținea la toate școlile, precum și la toate cazarmile, cuvântări ocazionale.

La biserică, la serviciul divin ce se va oficia în prima zi, se va citi o pastorală a Mitropoliților respectivi.

Cu ocazia acestor servicii divine va fi și parada militară.

Toate trei zilele de încoronare vor fi zile de sărbătoare. În școale nu se vor ținea prelegeri.

Știrile zilei

Oaspeți distinși. Dela sfîntirea bisericii din Alba-Iulia a venit în orașul nostru spre a face vizită I. P. S. Sale mitropolitului nostru Nicolae, I. P. S. Sa arhiepiscopul Basarabiei Gurie, însoțit de secretarul consistorial C. Tomescu și protodiaconul T. Ursache. I. P. S. Sa a fost găzduit la reședința mitropolitană. În întoarcerea dela Alba-Iulia spre București s'a oprit o zi în orașul nostru și dnii Dr. V. Ispir secretar general în ministerul cultelor și dl Șt. Brădișteanu, dir. general în același minister. În decursul zilei de ieri înainte de amiază înalții oaspeți au vizitat catedrala, seminarul, consistorul, muzeul Bruckenthal și cel al Asociațiunii. Luni la amiază I. P. S. Sa mitropolitul nostru a intrat în orașul nostru să masă pe lângă oaspeții amintiți pe arhimandritul Dr. Roșca și pe asesorii consistorului no-

stru. După masă I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae a condus oaspeții la Reșinari la mormântul nemuritorului Andrei, apoi a vizitat bisericile noastre de acolo și vechea reședință a episcopilor sârbi. Cu trenul de Luni seara dnii V. Ispir și Șt. Brădișteanu au plecat la București, iar I. P. S. Sa arhiepiscopul Gurie, a plecat cu trenul de Marți dimineața la Arad, de acolo va merge la Oradea Mare și dela Oradea la Cluj.

În atențiunea preoții noastre. Atragem atențiunea Onor. preoții că *Scrisoarea pastorală* a Sfântului Sinod al bisericii autocefale ortodoxe române dată cu prilejul încoronării M. S. Regelui Ferdinand I și a soției sale, Regina Maria, publicată în Nr. 70 al ziarului nostru, să o citească în biserică în Duminică proxima, în 215 Oct. c., când se va face încoronarea. Serviciul divin în această zi să se îndeplinească conform înviațiunilor date în Nr. 75 al ziarului nostru. — Săptăm siguri, că toți acei preoți ai noștri, cari au putința, se vor prezenta la festivitățile din Alba-Iulia în fruntea credincioșilor lor.

Invențiune. La Londra s'au făcut încercări încoronate de succes cu un nou aparat de producție cinematografice la lumina soarelui. Inventatorul aparatului este inginerul francez Bertrand. Prin noua invenție filmele cinematografice vor putea rula și în lumina zilei dându-se astfel un și mai mare avânt acestei arte.

«Asociațiunea», Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, caută pentru angajare un bun pricepător în pregătirea obiectelor din *Împletitul cu nulele și paie.*

Târg. În comuna *Cincul mic* (nu Cinculmare), jud. Târnava-mare, se ține în 20 Oct. târg de vite, în 21 de mărfuri.

Comisiunea orașenească de finanțe și economie

s'a întrunit pentru prima oară cu consiliul orașenesc, Luni în 2 l. c. ora 4 p. m. în biroul președintelui. Primarul Dr. Goritz salută membrii apărui aproape în plin număr și face ante-istoricul acestui comitet. În anul 1918 s'a dizolvat reprezentanța orașului cu ocazia schimbării statelor și în locul deciziunilor reprezentanței orașenești au intrat în sensul Decretului lege II, resp., decisiunile consiliului orașenesc cari se aprobau de către prefect respective ministerul de interne. De atunci consiliul orașenesc a precedat în sensul acestui Decret lege după știința și conștiința sa cea mai bună însă lipsa participării obicinuite a populațiunii la administrație prin oamenii săi de încredere, s'a simțit pretutindeni ca o piedecă. Reforma administrativă care va avea loc deși prevede o astfel de reprezentanță însă deoarece este încă nesigur când va fi ridicată la valoare de drept și executată, președintele a făcut dlui prefect propunerea ca să constituie o corporație în felul fostului comitet stabil al reprezentanței orașenești care va delibera prealabil chestiunile aparținătoare acestui cerc de activitate și va avea influința corespunzătoare asupra administrației orașului: dl prefect, la aceasta propunere a numit în comisiune pe următorii domni: Dr. Hans Bergleiter, dir. de bancă, Dr. Ilie Beu, medic, Binder Gustav, comerciant, Buchholzer Ernst, prof., Comșa Dumitru, prof., Daki Arpad jun., Drotloff Victor, maestru lăcătar, Ferentzi Victor, fabricant, Dr. Fruma Ioan primjurisconsult, Ganther Albert, franzelar, Dr. Gmeiner August, dir., Göbbel Rueolf, măcelar, Huber Fritz, tipograf, Iancu Nicolae, cons. agricol, Dr. Jickeli Hans, fabricant, Dr. Kálmán Rudolf, adv., Dr. Konnerth Hans, prof., Plattner Hermann, ziarist, Poponea Gheorghe, conducător de tipografie, Dr. Preda Ioan, adv., Dr. Schuller Felix, dir. de bancă, Simțion Nicolae, econom, Stefani Karl, director, Vătășan Ioan, dir. de bancă, Zach Wilhelm, fabricant.

În sensul legii această comisiune nu are vot hotărâtor ci numai deliberator, totuși hotărârile comisiunii de sigur vor fi îndreptătoare pentru consiliul orașenesc. Președintele declară comisiunea ca constituită și exprimă convingerea, că activitatea comisiunii va fi de folos pentru interesele orașului nostru.

Dl profesor Bucholzer exprimă bucuria sa că prin înființarea acestei comisiunii s'a făcut primul pas înainte către restabilirea administrației autonome; mulțumește consiliului și cu deosebire dlui primar pentru inițiativa sa cât și

pentru activitatea sa în serviciul orașului în timpurile așa de grele și cu atâta răspundere și este convins că comisiunea în înțelegere reciprocă va lucra în folosul orașului.

Dl Ioan de Preda se explică în sens asemănător. După cuvintele de mulțumire ale dlui primar se începe pertractarea ordinei de zi.

Se pertractează *bugetul suplimentar al orașului* care a devenit necesar în urma unei ordonanțe a ministerului de interne, prin care s'a oprit încassarea aruncului comunal după impozitele Cedula F. și G. și s'a ordonat, ca lipsa să se acopere prin urcarea aruncului comunal după celelalte impozite directe, prin aceasta în Sibiu pentru semestrul din Octomvrie 1922 până în April 1923 aruncul comunal se sporște dela 130 la 170%. După aceea se pertractează în înțelegere ordinul ministrului referitor la numirea unor străzi și în sfârșit se aprobă cererea societății p. a. «Amylon» pentru vânzarea unui complex de 2 jugăre 802 st. p. din terenul orașului situat în str. Abatorului Nr. 7. Sibiu, la 4 Octomvrie 1922.

Nr. 26/1922 prot.

(181) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de protopresbiter al tractului **Murăș Ludoș**, înființat prin concluzul Sinodului diecezan Nr. 66/922, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Până la devenirea în vacanță a parohiei protopresbiterale Murăș Ludoș, venitele din aceea parohie în care se va stabili, ori este stabilit parohul, care a fi ales și numit de protopop.

2. Dotația protopresbiterală dela stat și din fondul general administrativ al Consistoriului diecezan.

3. Retribuția din fondul protopopesc al tractului, alimentat din contribuțiile dela parohii.

4. Taxele legale dela vizitațiunile canonice.

Concurenții îndreptățiți conform concluziunii congresual din anul 1888 Nr. prot. 111, să-și înainteze cererile înzestrate cu documentele cerute, în termenul arătat mai sus, Venerabilului Consistor diecezan în Cluj.

Murăș-Ludoș, din ședința comitetului protopresbiteral, ținută la 4 Septemvrie 1922.

Petru Sămărghițeanu
notar.

Romul Popa
preș. comit. prot.

Nr. 3007/1922 Plen.

«Aprobat»

Cluj, din ședința plenară ținută la 5 Oct. 1922.

Nicolae Ivan
Episcop.

Teatru orașului Sibiu

Director: W. Popp

În 10 Octomvrie: Păpușica, operetă în 3 acte și un prolog.

În 11 Octomvrie: Păpușica, a doua oară.

Inceputul la ora 7¹, seara

La **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dlui Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 30 Lei plus porto postal 5 Lei

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul **Ilarion Mircea**, egumenul sfintei mănăstiri Precista-Mare din Roman, cuprinzând 41 predici pentru Duminicile din Paresimi, 9 Duminici după Rosalii și la unele sărbători de peste an. Prețul 14 Lei.